

Akademie výtvarných umění v Praze
Studijní program Výtvarná umění
Ateliér Intermediální tvorby 1, škola prof. MgA. Mileny Dopitové

DIPLOMOVÁ PRÁCE

XVI

Vypracovala: Bc. Anastasiia Polishchuk
Vedoucí diplomové práce: prof. MgA. Milena Dopitová
Oponentka diplomové práce: MgA. Markéta Garai

Akademický rok 2021/2022

OBSAH

1. XVI – koncepce _____	str. 3
2. Cesta díla _____	str. 7
3. Tvar, struktura _____	str. 8
4. Přílohová dokumentace:	
5.1 MLADÁ DÍVKA _____	str. 9
5.2 NOVÁ DÍVKA _____	str. 13

XVI

*Nebojte se, královno, krev už se dávno vsákla do země.
Na místě, kde byla prolita, se už dnes nalévají vinné hrozny.*

*Не бойтесь, королева, кровь давно ушла в землю. И
там, где она пролилась, уже давно растут виноградные гроздья.¹*

Osobnost se sbírá po kouscích.

Budoucí osobnost, ještě jako malé dítě, kouká po ostatních a kopíruje jejich oblíbené rysy, pohyby, mimiku, reakce.

Dítě se vždy narodí jako autentické, svobodné, s určitými vlastními hranicemi a časem se toto během dospívání snaží **dekonstruovat**, ať už uvědoměle nebo ne.

Dospělý se směje – dítě se začíná smát s ním; nejdříve hodně uměle, se snahou ho napodobit, ale časem se učí smát přirozeně.

V pubertě se člověk snaží zapadnout do nějaké subkultury – nebýt jako ostatní, ale zároveň si hledat někoho sobě podobného.

Chvilími přebíráme rysy námi oblíbených celebrit – jejich pohled, úsměv, pohyb či oblečení.

V určitém období se nám líbí hudba, to, co se pouští v rádiu a co boduje v žebříčcích na MTV.

Někdy toužíme po milostných románcích jako v seriálech a dramatických filmech.

Chceme mít stejně zelený trávník jako naši sousedi.

Ze vzpoury se tetujeme, z pokory chodíme do kostela.

Jsi průměrem pěti lidí, se kterými se střetáváš.

Jsi průměrem pěti písniček, které si zpíváš.

Pět memů, co jsi lajknul.

Pět lidí, do kterých jsi zamilovaný.

V podstatě průměrem nejsi, ale chceš být.

¹ BULGAKOV, Michail: Mistr a Markétka, kapitola 23 – Galaples u Satana

Naše cesta v dospělosti je **vrátit se zpátky** k sobě samému. Odhodit to, co námi bylo přivlastněno ze syntetické touhy, z nutnosti zapadnout a z potřeby být oceněn/a (samozřejmě co nejvíc ze všech).

Jaké jsou naše touhy? Rodiče/okolí/kamarádi/partner/ky si myslí, že ví lépe, co je pro nás nejlepší – kým se máme stát, jak se chovat, kdy a za koho se vdát/oženit, jak se máme oblékat a kdy je vhodné se usmát. **Abychom nebyli sebou.**

Snaha kopírovat existující strategie existence s cílem být součástí sociálního celku ze strachu, že nebudeme přijati, z genetických předpokladů potřeby se socializovat.

Maskování osobnosti je akt sebedestruktivní, sebepoškozující.

To, co nás může dělat nešťastnými, se může skládat z klamných představ o tom, jak musíme žít.

Je důležité zastavit se v honičce za celoplošným uznáním své „umělohmotné“ osobnosti, která byla vytvořena ze strachu z nezapadnutí do určité struktury. Je důležité najít sama sebe a přijmout se. *(Když spěcháš a skáčeš do jiné tramvaje, než jsi chtěla.)*

Je zřejmé, že i náš původní tovární stav, ke kterému se vracíme, může být syntetický, tedy vytvořený ze všeho, co jsme posbírali cestou dospívání, a neoddělitelně začleněný do našeho Já. **Protože se přece nelze inspirovat tím, co neexistuje.**

Ten rozdíl, co je naše, a co zase není, tkví jenom v tom, co nás dělá šťastnými ve svém vlastním bytí.

Často se stává, že v sobě člověk objeví destruktivní programy, až když přijde velká, často nepříjemná a prudká změna.

Zvrat, ve kterém člověk zůstane skutečně sám se sebou a se svými strachy, stíny, předsudky.

A začne boj, nastane převrat.

16 arkán v tarotu – karta věže. Karta prudké změny. Když se všechno, co se budovalo mnoho let, zničí a převrátí se v jeden nekontrolovatelný okamžik. Protože to **stálo na špatných základech.**

Průlom, kolaps ega, nenadálé a radikální změny, které vedou k osvobození, ukončení starých a destruktivních programů, zhroutení iluzí, uvědomění si vlastního vězení (uzavírání se do zdánlivého bezpečí), revoluce, situace se

vymyká kontrole, ale i zhroucení, nehoda, krach, rozchod, šok, blesk z čistého nebe...²

*Věž je symbolem univerzálního principu
uzdravování, nahrazování starého novým a
symbolem obnovy. ...Věž je symbolem proměny
a probuzení, které je nutné ke zbourání všeho,
co je v našem nitru umělé, falešné anebo si
klade ke své existenci podmínky.³*

Svět je proměnitelná skládanka. Sestavujeme se, rozebíráme se.

Po dekonstrukci, na nových základech, z prachu postavit pevnou, novou věž. Se správnými pohledy (výhledy) na svět. S kompletním chápáním světa vnitřního.

Hlavní je, aby tentokrát základ byl pevný.

² <http://www.tarotovaskola.cz/vyznam-tarotove-karty-vez/>

³ <https://probud.se/tarot1/crowleyho-tarot/velka-arkana/996-crowleyho-tarot-16-v>

Budování umělé osobnosti

Věž

Krach umělé osobnosti

Prudká změna

Otočení světa

Ničení všeho starého a zdánlivě pevného

Uvolnění místa pro něco nového

Zhroucení iluzí

Krach ega

Transformace

Zničení všech představ o sobě i okolí a budování od znovu

Pohled do samotného Já

Sebeidentifikace

Zrození nového Já

CESTA

Původně jsem si za téma své diplomové práce zvolila objektivizaci ženské sexuality, ale postupně jsem dospěla k jeho širšímu chápání: jak je obecně žena vnímána společností a jak vnímá ona sama sebe. Jak vzniká konstrukt „ženskosti“ ve společnosti (subjektivní souhrn pojmu, kdo vlastně žena je) a jak je potom vnucený jednotlivým osobám.

Stávání se dívkou.

Stávání se ženou.

Stávání se osobností.

Už delší dobu se obracím ve svých pracích a textech k tématu Mladé dívky francouzského časopisu *Tiqqun* (*Tiqqun: Premiers matériaux pour une Théorie de la Jeune Fille*, 2001).

Před rokem jsem v reakci na toto téma napsala manifest (I). Byl psán z mého osobního pohledu a kontextu ženy, která vyrůstala a dospívala v patriarchálním prostředí Ruska.

O rok později jsem pokračovala sepsáním druhé kapitoly a vytvořila jsem novou identitu a pojem – Nová dívka (II). Nová dívka je zamýšlena jako antagonistka Mladé dívky. Nová dívka vzniká později, jako zpětná reakce na prostředí, ve kterém jsem vyrůstala, a je metamorfózou emancipované identity dotvarované po přestěhování do jiné, sociálně rozvinutější země, tedy do Česka.

Mou vlastní interpretaci Mladé dívky inspirovanou časopisem *Tiqqun* budu zmiňovat a vysvětlovat na konci textu. Také zde představím své manifesty Mladé dívky a Nové dívky.

V průběhu přemýšlení jsem ovšem nezůstala jenom u problematiky genderu nebo určité osobnosti. I mladá dívka sama o sobě není spojena s určitým pohlavím, věkem či s určitými rysy.

Delší dobu jsem se zabývala vlastními problémy a psychologickými vzorci, které mi komplikovaly život a překážely mi v seberealizaci. Musela jsem od sebe získat hodně velký odstup, abych se poznala lépe. Objevování vlastní osoby a vlastních stínů je největší, nejsložitější a nejnepříjemnější práce.

V krizové situaci jsem zůstala sama se sebou. Najednou na mě přestali mít vliv mí blízcí a já musela začít myslet na **sebe**, na sebeidentifikaci, seberealizaci, na způsoby přežití.

Každý den vybírám mezi životem a smrtí. Mezi vytvářením a destrukcí.

Je mi těžce, když se ponořuji do okolností.

Je mi lehce, když se jim vyhýbám.

Bolí mě srdce, ale musím žít dál. Sebedestrukci nikoho nezachráním. A když budu něco dělat, je pravděpodobnost, že někomu pomůžu. I tím, že budu dělat svoje věci, vytvářet

umění, které může inspirovat, povzbuzovat, které vyvolává reakci a třeba otevře divákovi jiný pohled. Dokonce i jako lektorka můžu pomoci ostatním najít cestu k sobě samým.

Stavím věž jako **symbol naděje**. Jako maják pro ty, kteří ztratili cestu.

Když vše shrnu, prošla jsem cestou od materiálních aspektů až k duchovní kulminaci.

TVAR, STRUKTURA

Věci, které vytvářím, jsou většinou prostorové anebo s prostorem přímo souvisí.

Studium architektury mi pomohlo vnímat prostor, pracovat s ním a vnímat svět pod určitým úhlem pohledu. Naučila jsem si hrát s lidským a nadlidským měřítkem, představovat si, jak určitý objekt může působit na člověka svým tvarem a proporcí.

V reakci na současnou situaci jsem chtěla vytvořit velkorysou stavbu, která bude tvarově inspirovaná brutalismem a konstruktivismem, tedy styly těsně spjatými s komunistickým režimem. Napadlo mě postavit věž.

V tarotu je „karta věže“ to těžká, osudová karta – starší arkán číslo 16 – XVI.

Má věž je poskládaná z jednotlivých dílů, a to z krychlí.

Krychle je jedním ze základních prostorových tvarů. Ve stavebnictví, v architektuře i v umění.

Při vzniku tohoto díla může posloužit jako odkaz i černý čtverec Maleviče a suprematismus celkově svým použitím jednoduchých geometrických tvarů a ploch.

Povrch vytváří grafické abstraktní obrazy připomínající drahý kámen. Kresba a grafika jsou mi velice blízká média. Práce se strukturou, prostorová malba. Unikátnost každého dílu.

Barva byla zvolena neutrální. Černé a šedé tóny. Vážnost, elegance. Barva nekonečného Vesmíru, ale také barva smrti, po které následuje **znovuzrození**.

Věž obsahuje také průhledné krychle se strukturami, které jsou prosvícené.

Světlo, transcendentální prvek, dává naději, ztvárňuje duši a věčnost.

Transparentní svítící krychle pomáhají dekonstruovat a odlehčit pevnou monolitickou stavbu.

MLADÁ DÍVKA

V Rusku se ženy většinou nezabývají politikou, ani sociálními problémy. Touží být krásné a touží po založení vlastní rodiny.

„Táta pracuje a maminka je krásná.“

S ambivalencí názorů, jaká žena musí být, jsem se setkávala již v mé vlastní rodině: maminka mě upozorňovala na to, co na mně krásného není a co nesmím dělat, aby si mě někdo vůbec vzal. Zároveň mi říkala, že musím být úspěšná a nezávislá na mužích.

Jenom díky dospívání a odjezdu do České republiky jsem vystoupila ze své bubliny a začala se proměňovat, vnímat širší kontext a potkávat se s větším spektrem názorů či postojů.

Pojem mladé dívky není spojen s určitým genderem, věkem, sexualitou či náboženstvím.

„Ona“ se objevuje ve všech vrstvách a ve všech podobách.

“Je mě těžké najít, lehké ztratit a není možné na mě zapomenout”

Mladé dívky se nejvíce pěstují v Rusku a já jsem součástí tohoto agrárního komplexu.

Sice jsem se přenesla do jiného, kulturně vyvinutějšího a méně patriarchálního skleníku, ale moje dívka je se mnou, v latentní fázi.

Mladá dívka si užívá svoji krásy, zneužívá ji ve prospěch svých vlastních činů a dělí se o ni s ostatními.

Mladá dívka se u člověka objevuje teprve v pubertě a někdy dokáže dobře zmanipulovat svou oběť; hlavně v případě, když oběť není schopna vyvinout vlastní životní postoj a resilienci.

Když teprve člověk začíná poznávat svět, je jako houba a dobře nasává. Bez filtru. Na své cestě všechno hladově pobírá, zneužívá, ochutnává a snaží se za tímto účelem nasadit všechno. Kapitalistický svět pro toto vytváří ty nejlepší podmínky.

Sociální konstrukt jako mladá dívka je zbraň pro sebedestrukci individua, které je závislé na vnějších společenských perzpcích. Mladá dívka je destrukcí sama pro sebe.

Co je na Dívce nejpříjemnější, je taky nejbolestivější, nejvíce „přirozené“ je nejpředstíranější, nejvíce „lidské“ nejmechaničtější. ⁴

Dívka zbožňuje autenticitu, protože je lživá.⁵

⁴ TIQQUN: Podklady pro teorii Dívky, str. 21

⁵ TIQQUN: Podklady pro teorii Dívky, str. 19

Rusko je továrna na Mladé dívky. Je to kraj umělohmotných krás, které se řídí umělohmotnými krásy z Instagramu.

„Táta pracuje a mama je krásná.“

Ideální podmínky a prostředí na množení mladých dívek.

Obzvláště v období facetunu a photoshopu.

Obzvláště ve státě, kde muž má kritéria a žena pokoru.

„Nesmíš si nechat udělat piercing, ani tetování, jinak si tě nikdo nevezme.“

„Jak s takovým tetováním budeš vypadat ve svatebních šatech?“

Programovalo se mi to od malička: musím mít přirozené dlouhé vlasy, nesmím si pozměnit tělo piercingem, ani tetováním, musím být pokorná, hezká, chytrá a mlčet. Jednoho dne tě ale můžou mohou tvá tovární nastavení zlomit.

Mladá dívka je stabilní ve své nestabilnosti.

Veličina, která je ovlivněná vnějšími podmínkami a standardy.

Dívka si myslí, že je nezávislá, až je nakonec zaseklá ve své myšlence a nezávislosti, a tím, jak je zaseklá, je lehko zmanipulovatelná.

Když Morfeus nabídne modrou a červenou piluli, spolkne hned obě, aniž by se zeptala, jaké mají účinky. Pow! Dojem! Kamera! Motor!

Mladá dívka odporuje mainstreamu: chce být unikátní.

Odporuje populárním proudům, aniž by se v nich vyznala.

Nemám ráda ... je to takové klišé.

Proč tohle posloucháš? Už je to staré, není to IN.

Prothese mladé dívky – její smartphone. Je více smart, než ona.

Mladá dívka se snaží zapadnout do subkultury. Snaží se dostat

přijetí/schválení/přijmouti. Patřit do něčeho. Patřit do celku. Protože celkem není.

A nesnáší lidi, kteří se nesnaží patřit do jakékoli subkultury a ani se nesnaží najít svůj celek. Mladá dívka nepřijímá celistvé lidi.

Sebeidentifikace dívky není známá, jen sebereprezentace.

Mladá dívka neví, co to je láska. Ona simuluje to, co viděla v romantických filmech.

Miluje drama a sebe a miluje, když ji milují.

Čeká na prince na bílém koni a potkává jenom koně.

Mladá dívka je společnost, nikoli dívka, nikoli osobnost.

Mladá dívka napodobuje okolí, které jí přijde IN. Ale ani to nepřijde samo: okopíruje to z reklam, časopisů, billboardů. Mladá dívka chce okamžitě to samé, co si pořídila influencerka z Instagramu. Instagram-friendly bytůstka. Ideální feed, ideální foto, *ideální napodobování života*. American dream. American beauty.

Bezforemná tekutá substance toužící zapadnout. Toužící sednout, a aby jí to sedlo.

Mladá dívka je strojem na syntetické touhy. Syntetické touhy vytvořené Impériem. Aby přes touhy mohli ovládat mladé dívky, základní a cílovou skupinu.

Mladá dívka se co nejvíce snaží být IN: ovlivňovat se současnými trendy (krásy, stylu), protože jakmile přestane být IN, přestane existovat. Protože za krásnou proměňující se fasádou nic není.

Řasenka nevybuduje fundament, ani nosnou konstrukci.

Lehký závan větru (čti – trendu) a karetní domek spadne a obrátí se v prach.

The Queen is dead.
Long live the Queen.

Některým se nikdy nepodaří přejít z fáze mladé dívky na další úroveň. Ani nikdy nepochopí, že se zasekli v tomto levelu. Jsou ve své komfortní zóně, nepotřebují řešit nic až na svoji vlastní image a hypotéku.

Existují také lidé, kteří si uvědomují, že zažili fázi mladé dívky, ale proměnili se v post-mladou dívku. Ví přesně, jak je může posoudit společnost, ale přesto se chovají tak, jak se jim zachce.

Jsou komfortní s vlastní reprezentací, s tím, co dělají a co mají rádi
a protože se jim to **líbí**.

Skoncovat s dívkou.

*„Naprosté vyčerpání **touhy** by znamenalo konec tržní společnosti a vlastně veškeré společnosti.“⁶*

Dívka přináší veřejnou touhu a je čas si to po tolika letech strávených ve světě kapitalismu uvědomit.

Naše touhy se najednou staly společnými a průhlednými.

Naučili se číst naše myšlenky, nebo se naučili vnucovat nám myšlenky surogátní, cizí? Je na čase se separovat od fast foodu tržní společnosti a přejít na domácí stravu. To znamená, pochopit, co chce naše mysl a tělo: vyrovnaný progresivní (ne regresivní, degradující) systém.

Pro touhu stále můžeme chodit jako na pouť, do red light districtu, na výlet, pro sex, zmrzlinu a cukrovou vatu.

Ale vždycky se budeme vracet domů k boršči.

Boršč je tebou vyrobený na míru, je podle tvých vlastních představ a tužeb. Je intimní. A nikdo ti ho nevnučuje z televizní obrazovky v šatech s hlubokým výstřihem. Ani nepřemýšlíš nad tím, že bys to chtěl. Jenom jíš svůj boršč a jsi šťastný.

Skoncovat s dívkou znamená ignorovat ji. Není pro ni nic horšího než ji nechat bez povšimnutí. Mladá dívka je energetický upír, který se živí naší touhou po ní. Ona totiž není schopna dát nic jiného než jenom klamný obrázek syntetického ideálu. Výskyt dívek je běžný, dokud existuje zboží a kupec.

Dokud bude existovat syntetická touha, bude žít dívka.

⁶ TIQQUN: Podklady pro teorii Dívky, str. 136

CHAPTER II.

NOVÁ DÍVKA

Nová dívka – subversivní dívka. Karta mladé dívky v reversu. Plnocenné (oproti mladé dívce) alter-ego.

Fuck the system, take the red pill.

Nová dívka tvoří svoji vlastní realitu, nepodléhá všem obklopující syntetické realitě. Je svým vlastním centrem se svou supersílou a gravitačním polem.

Nebojí se být jiná, ani být **stejná**.

Je touhou sama pro **sebe**.

Laikovi může Nová dívka připadat na první pohled syntetická – ale jí je to jedno. V tom je ten rozdíl. Její činy jsou průhlednější a upřímnější. Je upřímná. Sama před sebou a před světem.

Nová dívka nesimuluje, dostává a bere, nečeká a **orgazmuje**.

Užívá svou krásu a září krásou vnitřní.

Je to bojovnice. Překonává bariéry* v boji za vlastní identičnost.
(Bariéry – stereotypy, klišé, zákazy, subjektivní názory)

Nová dívka – kvintesence imanence a transcendence.

Nová dívka – Drag queen, protože takhle vypadat chce. Nová dívka je součást a souhrn Queer komunity.

Nová dívka je genderově neutrální. Genderově fluidní.

Má v harmonii své maskulinní a femininní stránky. Nebojí se být mužem, ani ženou.

Nestydí se za svou podstatu.

Nová dívka je emo holka, která vyrostla a už nepotřebuje svým stylem připoutávat pozornost.

Nová dívka je emo holka, která vyrostla a dál se takhle obléká, protože se jí to **líbí**.

Přestupuje starodávná „pravidla“ a klišé.

Dělá to, co ji baví, i přesto, jaké názory na to má společnost.

Samozřejmě, v rámci morálních norem.

Chce být **sexuální**.

Nechce být **sexuální**.

Chce být přitažlivá,

a nechce.

Vaří jídlo, protože jí to **baví**, a ne pro to, aby někoho potěšila.
Dělá striptérku, protože ji baví její sexualita, tělo a jeho prezentace.

Nosí beztvaré oblečení, protože jí je to pohodlné.
Nosí sexuální oblečení, protože jí je to pohodlné.

Užívá si sama sebe.

Chce mít děti. Nechce mít děti.

Existuje zvlášť od světa. Je svým vlastním králem, státem, pánem, vesmírem.

Inspiruje se, **nekopíruje**.
Vytváří.
Vytváří se.

Nevnucuje svůj názor ostatním, a když poslouchá názory ostatních, **vytváří** si své **vlastní**.

Nová dívka je **empatická**.

Nová dívka voní **revolucí**.

Nová dívka přetváří nenávist v lásku.
Jako vodu ve víno.
Nevyužívá agresi jako zbraň. **Láska** je zbraní Nové dívky.

Nová dívka je materiální a nehmotná.

Je autonomní a je překrásná ve své autonomii.

Je autonomní ve svých touhách.

Ve svých názorech.

Ve své identitě.